

ارزیابی در مشاوره

تمرین و کاربردها

تالیف:

ریچارد س. بالکین

دانشگاه میسیسیپی

جرالد الف. جانک

دانشگاه تگزاس در سن آنتونیو

ترجمه و تالیف:

دکتر آراس رسولی

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه

علیرضا علی بکیان

کارشناس ارشد مشاوره خانواده

انتشارات آوای نور

تهران-۱۳۹۹

سرشناسه	: بالکین، ریچارد، ۱۹۲۸ - م. -Balkin, Richard, 1928
عنوان و نام پدیدآور	: ارزیابی در مشاوره تمرین و کاربردها/ تالیف ریچاردس. بالکین، جرالدالف.جانک؛ ترجمه آراس رسولی، علیرضا علی‌بکیان.
مشخصات نشر	: تهران : آواک نور، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۴۰۸ ص.: جدول.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۰۹۲-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: مترجمان بخشهای کمی را به کتاب افزوده‌اند.
یادداشت	: بخش اعظم کتاب حاضر ترجمه کتاب " : Assessment in counseling practice and applications" است.
یادداشت	: کتاب حاضر پیش از این با عنوان "راهنمای کاربری سنجش در مشاوره" با ترجمه محمدیافر حبیبی و همکاران توسط انتشارات آکادمیک در سال ۱۳۹۸ فیبا دریافت کرده است.
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۲۸۹] - ۴۰۸.
عنوان دیگر	: راهنمای کاربری سنجش در مشاوره.
موضوع	: روان‌شناسی -- آزمون‌ها Psychological tests
موضوع	: مشاوره Counseling
شناسه افزوده	: جونک، جerald A.ا. Juhnke, Gerald A.
شناسه افزوده	: رسولی، آراس، ۱۳۵۶ -، مترجم
شناسه افزوده	: علی‌بکیان، علیرضا، ۱۳۷۴ -، مترجم
رده بندی کنگره	: ۱۷۶BF
رده بندی دیویی	: ۳۰۲۸۷/۱۵۸
شماره	: ۶۱۵۱۰۲۴
کتابشناسی ملی	

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ / شماره: ۶۶۴۸۰۸۸۲

ارزیابی در مشاوره

تمرین و کاربردها

تالیف: ریچارد س. بالکین - جرال الف. جانک

ترجمه و تالیف: دکتر آراس رسولی - علیرضا علی بکیان

صفحه آرا: فاطمه حامدی

ناشر: انتشارات آوای نور

چاپ: اول ۱۳۹۹

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹-۵۹۳-۳۰۹-۶۰۰-۹۷۸

قیمت ۷۰۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر و مولفان محفوظ است

تقدیم به

دانشجویانی که در ابتدای ورودشان به کلاس ارزیابی من فکر می‌کردند از آن
متفرند ، ولی در آخر عاشقش شدند.

فهرست

پیشگفتار.....	۷
فصل اول: نقش ارزیابی در مشاوره.....	۱۵
فصل دوم: مطالعات موردی، یادداشت های در حال پیشرفت و سیستم طبقه بندی.....	۳۵
فصل سوم: اصول ارزیابی.....	۸۷
فصل چهارم: استانداردهای کنونی برای اعتبار.....	۱۲۷
فصل پنجم: استانداردهای کنونی برای قابلیت اطمینان.....	۱۴۳
فصل ششم: چگونه یک ابزار ارزیابی را انتخاب کنیم؟.....	۱۷۱
فصل هفتم: انجام مصاحبه اولیه.....	۱۹۱
فصل هشتم: مسائل مربوط به جمعیت ویژه و چند فرهنگی در مشاوره.....	۲۱۷
فصل نهم: مبانی ارزیابی توانایی.....	۲۳۷
فصل دهم: مبانی ارزیابی شغلی.....	۲۷۷
فصل یازدهم: ارزیابی ازدواج، سوء مصرف مواد و خودکشی.....	۲۹۷
فصل دوازدهم: اصول تفسیر در ارزیابی.....	۳۳۹
فصل سیزدهم: ارزیابی پاسخگویی در مشاوره.....	۳۵۹
ضمیمه الف.....	۳۸۳
ضمیمه ب.....	۳۸۴
منابع.....	۳۸۹

پیشگفتار

رویکرد ما در این کتاب این بود که متنی را خلق کنیم تا اهمیت ارزیابی را به عنوان یک مهارت حرفه ای در مشاوره نشان دهد. زمانی که من ارزیابی را تدریس می کردم مانند دیگر دوره های آموزشی مبهم روش تحقیق و آمار ، دانشجویانی را میافتم که با مفاهیم ریاضی از پا درآمده بودند و در مورد کارهای کلاسی شان مضطرب بودند. اغلب دانشجویان در ترم های تحصیلی، ارزیابی را تجربه می کنند و متعاقبا کتاب استفاده شده برای ترم تحصیلی یک کتاب سنگین آمار و یک دایره المعارف از انواع ارزیابی ها است. ما رویکردی متفاوت خواهیم داشت. ما بر روی مهارت های مورد استفاده در ارزیابی تمرکز می کنیم و معتقدیم هنگامی که شما مهارت ها را درک کنید، می توانید طیف گسترده ای از ابزار ها و استراتژی ها را در ارزیابی ها اعمال کنید. ارزیابی مانند بسیاری از هسته های اصلی مشاوره دارای مبانی نظری و اجزای عملی است. با این حال کاربرد مهارت ها از دست رفته است و استفاده از ابزار هایی که شدیداً به خواص روان سنجی تکیه میکنند جای آنها را گرفته. آمار جزء تاثیر گذار ارزیابی در مشاوره است. اگر شما مانند بسیاری از دانشجویان از مفاهیم ریاضی سر در گم شده اید، به شما پیشنهاد می کنم یک گام به عقب رفته و آرام باشید. بله، برخی مباحث ریاضی و عملی در این کتاب هست ولی امیدواریم دریابید که توضیح محاسبات برای تاکید بر این فرایند ارایه شده است، تا اینکه فقط دقتش را بر مخالفت با کل فرایند بگذارد. در تجربه شخصی من، اغلب دانشجویان مشاوره ای که بعضی از ترس هایشان در مورد مفاهیم آماری را بیان می کنند، نتیجه مانند گذشته می گیرند. امید من این است که شما این مفاهیم را در جلوه ای جدید و متفاوت ببینید و تمرکزتان را صرف کاربرد کنید، نه محاسبات. من و همکارم به سختی کار کردیم تا بر مفاهیم نظری و مفهوم اندازه گیری ارزیابی در مشاوره تمرکز کنیم. ما سعی کردیم از یک سبک مکالمه ای در نوشتن و معرفی سه مطالعه ی موردی که در سرارسر متن آن را دنبال می کنیم استفاده کنیم. این امری متفاوت از سایر کتب درسی است که اصول مشابهی را ارایه می دهند، اما کاربرد اصول ذکر شده را نشان نمی دهند. علاوه بر این بجای معرفی شما به مجموعه ای از ابزارها، ما مقیاس های اصلی را انتخاب می کنیم که احتمالاً برایتان پیش می آید و در حرفه تان استفاده می کنید. ما بر روی ارزیابی هایی مثل اقدامات پیشگیرانه که معمولاً مشاوران حرفه ای از آن ها استفاده نمی

کنند متمرکز نمی شویم. ابزارهایی که ما در موردشان بحث می کنیم معمولاً در مشاوره حرفه ای استفاده می شود اما این به معنی کامل بودنش نیست. اما با استفاده از محتوای این متن و دوره ی شما، مهارت هایی مانند انتخاب و اداره ی نوعی ابزار ارزیابی که یک مشاور حرفه ای بدون توجه به تخصصش آن را برای کارش مفید میدانند را یاد می گیرید. امیدواریم از طریق این قالب بندی نمونه هایی از اصول ارزیابی که ممکن است برای تنظیمات مختلف اجرا شوند را ببینید. هدف ما این است که این کتاب درسی به عنوان راهنمایی برای مدیریت، ارزیابی، تفسیر و ارتباط نتایج ارزیابی قرار گیرد.

سازمان دهی کتاب

ما این کتاب را طوری سازمان دهی کردیم تا جریانی منطقی برای محتوایی که معرفی کردیم ارائه دهیم. در فصول یک تا پنج عناصر پایه ای برای ارزیابی در مشاوره ارائه می شود. در این فصول شما در مورد پس زمینه، تاریخ و ارتباط ارزیابی و خواص ابزار ارزیابی می آموزید. فصول شش تا هشت شامل مسایل علمی مربوط به انتخاب، مدیریت ارزیابی و تفسیر ابزار ارزیابی است. فصول نه تا سیزده شامل اطلاعات مربوط به انواع خاصی از ابزارها به ویژه در زمینه های تخصصی، مبانی تفسیر و نحوه اطلاع رسانی نتایج و مسایل مربوط به پاسخگویی هستند. هر فصل با اطلاعات مربوط به استفاده از مواد ارائه شده در فصل به پایان می رسد. در فصل دو ما از مطالعات موردی برای نشان دادن چگونگی استفاده از مواد در یک محیط مشاوره استفاده می کنیم.

فصل ۱

ما ارزیابی را بعنوان یک فرایند مداوم در مشاوره معرفی می کنیم. مشاوران با توجه به جمعیتی که به آن ها خدمت می کنند و نحوه ی کارشان، انتخاب های گوناگونی دارند اما ارزیابی جزء ناپذیری برای همه است و در همه ی مدل ها استفاده می شود. اصطلاحات کلیدی تعریف شده اند و همچنین با تاکید بر اشتباهات گذشته و ارتباط با عمل کنونی تاریخچه ی ارزیابی را پوشش می دهیم. مسایل اخلاقی و حقوقی برجسته هستند.

فصل ۲

ما سه مطالعه موردی که در طول متن استفاده می شود را معرفی می کنیم. عناصر پایه ی یک مصاحبه ی ورودی را مورد توجه قرار می دهیم که در فصل هفت به طور دقیق آورده شده است. ماهیت تشخیص و مرور کلی اختلالات رایج روانپزشکی در این فصل ارائه شده است و همچنین اطلاعات مربوط به نوشتن و حفظ یادداشت را ارائه می دهیم و روش های معمول یادداشت برداری را مشخص می کنیم.

فصل ۳

به احتمال زیاد این فصل "بخش مهم" متمرکز در متن است. ما مفاهیم پایه ای اندازه گیری و مراحل آن را در محاسبه و مفهوم سازی نمرات در ارزیابی را پوشش می دهیم. دانشجویان قادر خواهند بود بین آزمون های ارجاع شده و معیار های ارجاع شده و ارزیابی تمایلات مرکزی، تنوع و همبستگی را محاسبه و تفسیر کنند و نمرات را به اطلاعات معنی داری تبدیل کنند تا مقایسه ها و مفهوم سازی مراجع را شکل دهند.

فصل ۴

ما تعاریف دقیق تر اعتبار سنجی آزمون را با مقایسه با تکرارهای قبلی آزمون و نحوه ی تکامل مفهوم ارائه می دهیم. پنج نوع از شواهد در اعتبار سنجی اهمیت بیشتری دارد و به توسعه ابزار وابسته است. دانشجویان به منظور آگاهی مصرف کنندگان از ابزار ها یاد می گیرند که چگونه اعتبار آزمون را محاسبه کنند.

فصل ۵

ما در این فصل قابلیت اطمینان را برجسته می کنیم. نکته مهم این است که اطمینان را مشخصه ای از آزمون، و نه آزمون یا مقیاس آن بدانیم. ما بر روی روش های مختلف ارزیابی قابلیت اطمینان و نمرات و به ویژه ارتباط آن ها با نمونه هنجاری تمرکز می کنیم. نرم افزار ها میزان اعتبار در هر مطالعه موردی را برآورد می کنند.

فصل ۶

این فصل فرصتی برای بازبینی مفاهیم فصول یک تا پنج فراهم می کند و این مفاهیم را برای انتخاب ابزار مناسب اعمال می کند. ما بر شواهد و مدارک لازم برای استفاده از ابزار

های خاص تاکید می کنیم. همچنین مشخص کردیم که مشاوران چگونه می توانند از طریق بررسی داده های مختلف آزمون می توانند اطلاعات آزمون را استفاده کنند. ما به بررسی اطلاعاتی که در آزمون ها و کلید ها برای تفسیر آزمون لازم است، می پردازیم و از ابزار های موردنیاز استفاده می کنیم.

فصل ۷

مصاحبه ی بالینی که در ابتدای فصل ۲ مطرح شده با تاکید بر تاثیر روانی-اجتماعی، با استفاده از مدل CLISD-PA و آزمون وضعیت روانی به طور دقیق ارایه شده است. ما بر روی انواع داده های مصرفی تاکید و به طور خاص در مورد سوء مصرف مواد صحبت می کنیم ، همچنین اطلاعاتی در مورد استفاده از مهارت های اساسی مشاوره به عنوان بخش جدایی ناپذیر از مصاحبه دریافت می کنیم. ما مفاهیم مصاحبه بالینی را در مطالعات موردی اعمال می کنیم.

فصل ۸

این فصل در مورد مسایلی همچون چند فرهنگی در ارزیابی و بررسی مسایلی مانند سو گیری آزمون و انعطاف پذیری آزمون، ارزیابی با یک جمعیت خاص و پایه و اساس محدودیت های فراگیر بودن از نمونه های هنجاری معمول صحبت می کند. ما مسایل مربوط به همسازی، چگونگی امکان چنین همسازی که تفسیر نمرات را تحت تاثیر قرار ندهد را مورد بررسی قرار می دهیم و سرانجام در مورد اینکه مشاوران چگونه می توانند مهارت های متقابل فرهنگی خود را بعنوان متخصصان ارزیابی بهبود بخشیده و پیامد های چند فرهنگی را در مورد مطالعه ای خود تحت بررسی قرار دهند، می پردازیم.

فصل ۹

ما در مورد شباهت ها و تفاوت های هوش، دستاورد ها و توانایی ها و تطابق ها بحث می کنیم و این سازه ها را در زمینه ی آزمون توانایی مورد استفاده قرار می دهیم. ما نظریه های هوش را معرفی می کنیم و اطلاعاتی را درباره ی ابزار هایی که برای اندازه گیری هوش طراحی شده اند ارایه می دهیم و همچنین گستردگی این ابزار با نظریه هوش سازگار است. همچنین تحقیق در مورد هوش هیجانی و برخی از انتقاد های هوش هیجانی را مورد تاکید قرار می دهیم. اقدامات مشترک اطلاعاتی را مطرح و برنامه های

کاربردی را مورد به مورد بررسی می کنیم. همچنین در مورد توسعه ی آزمون های پیشرفت، نحوه ی گزارش نمرات و ارتباط موفقیت و استعداد در توانایی آگاهی عمومی بحث می کنیم. برنامه برای مطالعه موردی مورد بحث قرار خواهد گرفت.

فصل ۱۰

تمرکز ما در این فصل بر روی این است که ارزیابی حرفه ای چگونه می تواند اطلاعات ارزشمندی را برای راهنمایی و مشاوره حرفه ای و سلامت کلی مراجعان در محیط های مختلفی مانند مدارس، سازمان ها، دفاتر نمایندگی و شیوه های رایج شده جامه ی عمل ببوشاند. نظریه ها و عناصر ارزیابی حرفه ای و همچنین یک مرور کلی از اقدامات مشترک در ارزیابی حرفه ای رایج شده است. ما بطور خاص بر روی سیستم O*NET و ارزیابی شغلی در مطالعات موردی تمرکز می کنیم.

فصل ۱۱

این فصل به حوزه های تخصصی ارزیابی از جمله ارزیابی در ازدواج، مشاوره خانواده و ازدواج، مشاوره سوء مصرف مواد و مداخلات ارزیابی خودکشی اختصاص داده شده است. ما اطلاعاتی در مورد مقیاس های مربوط به این مناطق رایج می دهیم و آن ها را در مطالعات موردی خود اعمال می کنیم. علاوه بر این، ما مدلی برای ارزیابی خودکشی و یک مرور کلی از ابزارهایی که ممکن است استفاده شوند ارائه کرده ایم.

فصل ۱۲

اکنون که انواع مختلفی از ارزیابی که معمولاً در مشاوره استفاده می شود را ارائه دادیم، شما را با مرور کلی از نحوه ی نوشتن یک گزارش ارزیابی آشنا می کنیم. ما ساختار و محتویات یک گزارش ارزیابی را مشخص می کنیم و نمونه های واضح را با استفاده از مطالعات موردی در مورد چگونگی گزارش برای مراجعان، نمایندگان ارجاع و ذینفعان ارائه می کنیم.

فصل ۱۳

ما این متن را با مرور کلی و با پاسخگویی در مشاوره و نقش ارزیابی به پایان می‌رسانیم. در مورد معیارهای استاندارد و غیر استاندارد از پاسخگویی صحبت می‌کنیم و مسایل مربوط به پاسخگویی را در مطالعه‌ی موردی خود اعمال می‌کنیم.

پیشگفتار مترجم و همکار

مشاوره به عنوان یک حرفه یاورانه ، به ارائه خدمات مورد نیاز افراد جامعه می پردازد. در حرفه های یاورانه یکی از دشوارترین وظایف درمانگر رویارویی با مسائل و مشکلات مراجعان است. در ابتدای ورود ، مراجعان با اندوهی از مشکلات وارد اتاق درمان می شوند. حال ارزیابی درمانگران از موقعیت و وضعیت مراجعان می تواند بسیار مفید و کارساز باشد. یک ارزیابی خوب در چرایی گرفتار شدن مراجعان و اینکه چرا نتوانسته اند آنرا حل نمایند می تواند مفید و کارساز باشد. حال جهت پاسخگویی به سوالات فوق و تشخیص درست و بکارگیری روشهای درمانی مناسب ، نیازمند ارزیابی دقیق است. لذا نیاز به چنین کتاب مفیدی لازمه ی کار هر متخصصی محسوب می شود. از سویی دیگر چنین منبع ارزشمندی در منابع تخصصی فارسی در دسترس و چاپ نشده بود و ما را برآن داشت که ترجمه کتاب فوق را آغاز نماییم تا در دسترس علاقمندان حرفه های یاورانه قرار گیرد.

این کتاب می تواند منبع ارزشمند آموزشی جهت دانشجویان مقاطع مختلف مشاوره و روان شناسی به شمار آید. در نهایت ضمن برعهده گرفتن نواقص و کاستی های کتاب ، پیشنهادهای خوانندگان کتاب در راستای بهتر شدن مطالب و رفع آن در چاپ های بعدی جای تقدیر و تشکر دارد.

دکتر آراس رسولی - علیرضا علی بکیان

خرداد ماه ۱۳۹۹

